آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورغانی

نمره ٦٨ (۳٥۷) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۲ شنبه ۴ آذر ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایلیغی	۱۲۰ ریال
٦	آیلیغی	٦٥ »
۳	»	۳٥ »
۱	»	۱۲ »

هارا و نه ایچون گلیرلر؟!

آلتی آی تمام حیله، نیرنگ و ماجراجولارا یاراشان تردستلیك ایله وقت قازانماغا چالیشان کهنه کار مرتجعلر، نهایت ئوز حقیقی سیمالرینی آشکارا چیخارماغا مجبور اولدیلار، (حسن نیت، حل مسالمت آمیز) عبارتینی بول - بول خلقین خوردینه وئریب پرده دالیندا بنی ماجرالاری حاضرلاماغا چالیشان دولت رئیسی ایسه ئوزینین آخرینجی سوزینی دیدی.

اونین آخرینجی اعلامیه‌سی بوتون دنیانی گولدوره‌جك قدر یونگول و عین حالدا مکارانه ایدی.

هامو بیلیر که، بیز زنجانی نئچه گون‌درکه، تخلیه ایتمیشیك، بو ایسه محاربه نتیجه‌سینده اولمامیشدیر. بو ایشی انجام وئردیگیمیز زمان هیچگونه خصوصی ملاحظه‌ده میداندا یوخ ایدی، بلکه ساده بیر صورتده امضا ایتدیگیمیز موافقتنامه‌نی صداقت و صمیمیتله اجرا ایتمگی ئوزوموزه وظیفه بیلدیگیمیز ایچون بو ایشه اقدام ایتدیگیمیزی هله نئچه گون بوندان اول، من، فرقه‌میزین فعال عضولرینین ییغینجاقیندا بیان ایتمیشدیم.

آقای قوام السلطنه ایسه ئوزینین صون اعلامیه‌سینده ایله گوسترمك ایسته‌میشدیر که، او، زنجانی محاربه ایله اشغال ایتمیشدیر، حالبوکه او نین و اونین همکارلارینین مستقیم و غیرمستقیم صورتده تجهیز ایدیب علیهیمیزه قالدیردیقلاری ارتجاعی روزنامه‌لرده، بیزیم زنجانی دعواسیز تخلیه ایتدیگیمیزی آب و تاب ایله یازیب انتشار وئردیکلری هامویا معلومدر.

اوزاق گئتمك نه یه لازم؟! حتی او ئوزیده لاهیجان مسافرتیندن قاییتدیقدا کرج‌ده بو مسئله‌نی بیان ایتمکله بالیده‌لنمك و گوره‌میش اوشاقلار کیمی ئوزینی ئوگمکه چالیشدیغینی خلق اونوتمامیشدیر.

بونونلا بئله رجزاوخویوب دفاعسیز بیر شهره قوشون ستونلاری گوندرمك واونی «اشغال مظفرانه» حساب ایتمك فقط بالانچی پهلوانلارا یاراشان بیر عملدیر.

آقای قوام ئوزینین غدارانه عملینین اوستونی ئورتمك ایچون زرین آباد کندینین تخلیه‌سی باره‌سینده افسانه‌لر دوزه‌لدیب وجدانسیز مفتری‌لره یاراشان بیرلحن ایله فدائیلریمیزی تهمتلندیرمگه چالیشیر. حالبوکه، زرین آباد چوقداندان بری فدائیلر طرفیندن تخلیه اولونمیشدیر.

اتفاقا اونین فدائیلره باغلاماق ایسته‌دیگی بی ناموسلیقلارا یاراشان ایشلر، بیز، زرین آباد واونین اطرافینی تخلیه ایتدیکدن صونرا دولتین مستقیم وغیر مستقیم صورتده تجهیز ایتدیگی ذوالفقاری و بیه‌لی لشکر دسته‌لری طرفیندن گوزوزلان ایشلردیر، آقای قوام فراموش ایته‌ملیدیر که، آذربایجانلیلار اونا یالواریب باریشیق تکلیف ایتمه‌میشلر. برعکس اونین ئوزی جوربه‌جور واسطه‌لرایله بیزه مراجعت ایدیب صلح و مسالمت ماسقاسی آلتیندا بیزی اغفال ایتمك، صونرادا بو گونکی علم شنگه‌نی میدانا چیخارماغا چالیشمیشدیر. **آذربایجانلی نه دیز چوکمیش و نه‌ده التماس ایتمیشدیر، بونکه آذربایجانلی هئچوقت تحمل ایتمه‌ییب و ایتمه‌یه‌جکدیر، او، فقط قارداش قانی توکولمه‌مك ایچون ئوزینی** آزادیخواه و ملی فرقه‌لره دایانان گوستره‌ن بیر حکومت باشچیسی ایله اونین اصرار و سماجتینه گوره دانیشیغا گیریشیب ۲۳ خرداد موافقتنامه‌سینی امضا ایتمیشدیر.

بوتون دنیا بیلیر که بیز اونین آزادلیغیمیزی محو ایتمگه چالیشدیغینی حس ایتدیگیمیز ایچون تهراندا آپاریلان دانیشیغی قطع ایدوب تبریزه مراجعت ایتدیك، ینه ده بوتون دنیایه معلومدر که، او بیزی راضی سالماق و بیزیم خلقمیزین اعتمادینی قازانماق ایچون آزادیخواه و دموکراتیك حزبلرین باشچیلاریندان دورت نفری ئوز کابینه‌سینه دعوت ایتمکله بیزیم نهضتمیزه و بیزیم ایله آپاریلان دانیشقلارا علنی مخالفت ایده‌ن وزیرلرین عذرینی ایسته‌میش ایدی، ینه ده بوتون دنیا بیلیر که بیز اتمام حجت ایچون راضی اولدیق نماینده‌لریمیز ایکی آیدان بوخاری تهراندا معطل اولدیلار.

آقای قوام ئوزیده انکار ایده‌بیلمز که، بیز اونین مکر و خدعه‌لرینی بیلدیگیمیز حالدا قارداش قانی توکولمگینین قاباغینی آلماق ایچون بویوك گذشتلر ایتمگه حاضر اولمیشیق. او، ئوزی چوق گوزه‌ل بیلیر که، بیز باشلانان دانیشیغین مثبت نتیجه‌یه یئتیشمه‌سی ایچون نه کیمی فداکارلیقلار ایتمیشیك.

بئله بیر حالدا رجز اوخوماق و قوشون ستونلاریندان بحث ایتمك آیا گولنج دگلمی؟

اگر بیز ئوز بیز فدائی و قیزیل باش حصه‌لریله زنجانی تخلیه ایتمك امری وئرمه‌سه ایدیك آیا ذوالفقاری و سایر مرتجعلرین تشکیل ایتدیگی اراذل و اوباش ایچون امکان پذیر ایدی که، آرتش شاهنشاهی و نگهبانی کلی افسرلرینین تحت حمایه‌سینده آذربایجان دموقراتلارینین ائولرینی غارت و ئوزلرینی قتل عام ایتسینلر؟!..

بیز آقای قوام السلطنه نین بول - بول خرجلدیگی (حسن نیته) استناد ایتمه‌سه ایدیك عجبا خلقین کین و نفرتینه معروض اولوب بیر ایل بوندان اول ئولکی کیمی قاچان ذوالفقاری نوکرلری شیخ محمدعلی آل اسحق کیمی بویوك بیر روحانی نین اوستینه ال قووزاماغا جرئت ایده‌بیلردیمی؟!

بیز آقای قوامی هله (هفده آذردن) داها قاباق تانیریق، بیز اونین آذربایجانین قهرمان اوغلی کلنل محمد تقی خانین قبرینی نبش ایتدیریب آلچاق کینه‌جولارا یاراشان بیر حس ایله اونی نادرین مقبره‌سیندن چیخاردیغینی دا اونوتمامیشیق.

آل اسحقین قتلی ساده بیر قتل دگلدر.

اونی ئولدیرمکله آقای قوام ئوز حقیقی سیماسینی تمامیله آشکارا چیخاریب ئوز الینی اوخوتدیردی.

بویوك بیردین پیشواسینی شهید ایده‌ن قاتللر عجبا آرتیق خلقین دیانت حسیندن نه ایسته‌ییرلر؟

آذربایجانلی تهران مرتجعلرینین نقشه‌سیندن هیچده غفلت ایتمه‌میشدیر.

بیز بونلاری ایران خلقی و دنیا افکار عمومیسی ایچون یازیریق.

آقای قوام السلطنه اشتباه ایدیر، او، بیزیم ملی نهضتمیزین

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

ترحیم و تعزیت مجلسی

حضرت حجة الاسلام آقای شیخ محمد علی آل اسحق زنجان شهرینده همین آذر آیینین ۲سینده ارتجاعی تحریکات نتیجه‌سینده بیر عده اراذل و اوباش طرفیندن فجیعانه بیر صورتده شهید اولماسی مناسبتیله دوشنبه گونی آذر آیینین ۴ نده آخشام ساعت ۳ دن ٥ - ٥ قدر تلگرافخانه کوچه‌سی صمصام خان مسجدینده آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین مرکزی قومیته‌سی طرفیندن ترحیم مجلسی منعقد اولاجاقدر.

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین مرکزی قومیته‌سی صدری

پیشه‌وری

فریدون ابراهیمی

صلح اوغروندا

-۱۳-

ترومه‌ن - برنز سیاستی

امریقانین خارجی سیاستی برنزین دورینده تمامیله بیر امپریالیست و استیلاجویانه بیر منظره ئوزینه آلمیشدیر.

برنز بو سیاستی وار قوه سیله حیاته تطبیق ایتمك ایچون روزولت امضاء و قبول ایده‌ن قرارلاری آیاقلیاراق، بنی خطرکه‌سی نتیجه‌سینده شدتلی بیر سیاسی بحران و نگرانلیقا باعث اولموشدر.

پاریس صلح قونفرانسی ایشلرین قومیسیونلار آراسیندا تقسیم ایتدیکدن صونرا «برنز» سنتیابرین ٦ سیندا «اشتوتگارت» اوپراسیندا بیر عده «وضعلرینده هیچ بیر تغییرات حاصل اولمیان آلمانلیلار» حضورینده اروپا سیاسی مسئله‌لری خصوصا «بیرلشمیش آلمانیا» مسئله سی حقینده، ئوز حقیقی مقاصدین اظهار ایتمگه فرصت الده‌ایده‌بیلدی، بو نطق دنیا سیاسی محافلینده بویوك بیر هایکویه سبب اولدی.

چونکه بو تاریخه قدر امریقا خارجی سیاستینده حاصل اولان تغییرات بو آیدینلقدا ابراز ایدیلمه میشدی. بو نطقده برنز آلمان خلقینه بویوك و چوخلی وعده‌لر وئردی اونا گوره صلح قونفرانسینداکی مطبوعات نماینده‌لری آراسیندا بئله بیر نظریه تاپیلدی که برنز بو قبیل صریح وعده‌لری وئرمکله اثبات ایدیر که اساسی اهمیته مالك اولان سیاسی مسئله‌لری حل ایتمك‌ده دورت بویوك دولتلرین حقین ئوزینه اختصاص وئرمیشدر ...

ئوز دیدیگینه گوره برنز آلمانیانین وضعین مشاهده ایتمك منظوریله اوروپایا گئتمیشدر ولی اونین اشتوتگارتدا ایراد ایتدیگی معروضه فقط بیر نئچه ساعت آلمانیایا وارد اولدوقدان صونرا، قبلا قدرتلی میکروفونلار ایله مجهز اولونمیش اوپراسالونندان نشر ایدیلدی. دوغرودان امریقا خارجی ایشلر وزیری‌نین هوش و ذکاسی

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

آقای سرهنك مرتضوی

که دولت قوه‌لری زنجانا وارد اولان زمان زنجان شهرینده ایدیلر دونن بورایا وارد اولدیلار.

بیز آقای سرهنك مرتضوی نین ایتدیگی اظهاراتی اوخوجولاریمیزین اطلاعیندن ئوتری درج ائدیریك:

بیز آذرین بیرینده زنجانی تحویل وئریب و آخرنجی ستون ساعت ٥ گون اورتادان صونرا زنجانی ترك ایتمیشدر. بو باره‌ده صورت جلسه یازیلیب و آقای بواسحقی نخست وزیرین نماینده سی موضوعی گزارش وئردی.

من بنی‌ده‌ن پاك نویسلیك اولوناجاق صورت جلسه نی امضالاماق ایچون گنجه نی زنجاندا قالمالی ایدیم.

سحر ساعت ۷ ده سربازستونلاری تانك و توپ ایله سرهنك هاشمی نین فرماندهلیگی آلتیندا شهره وارد اولوب و ۲ گروهان موتورلی ژاندارم سرهنك ۲ شقاقی نین فرماندهلیگی ایله زنجانا وارد اولوب خیابانلاری، فرمانداریلیغی، تلگرافخانه، ایستگاه، تلفون خانه و دروازه لری اشغال ایتدیلر.

نظامی و نگهبانلیق قوه‌لری چوقلی تظاهرلر ائدیب سرهنك هاشمی ده اتشکده نطق ائتمیشدر.

بو نطقین نتیجه‌سینده و اعزامی ستونلارلا گلمیش تانینماز آداملار فرقه عضولرینی دوتوب ئولدیرمگه و وورماغا باشلادیلار. اولجه آقای شیخ محمد آل اسحقی ئوز محضرینده احاطه ائدیب بیر نئچه یئردن پیچاق واسطه‌سیله یارالادیقدان صونرا اونلاری رحمسیز صورتده پنجره‌دن آشاغی سالدیلار.

اوندان علاوه اونلارین دفترینده‌اولان اسناد و مدارکی بئله آرادان آپاردیلار.

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

آذرین ۲ سینده ساعت ۱۱ ده آقای دکتر جاوید ایله

روزنامه میزین مخبری زنجان مسئله‌سی باره‌سینده مصاحبه ایتمیشدی دونکی نمره میزده یئر اولمادیغیندان بوگون درج ائدیریك

س - ائشیتدیگیمیزه گوره زنجان آذربایجان قوشونی و فدائی قوه‌لردن آذرین بیرینده تمامیله تخلیه اولنمیشدر. سیزدولتین رسمی نماینده‌سی اولدیغینا گوره، بو باره‌ده بیزه لازملی اطلاعات وئرمه‌گنیز سیزدن خواهش اولونور.

ج - ایکی آی اعزامی قومیسیونی نین طهراندا توقفی نتیجه سینده آذربایجان ایله مرکزی دولت آراسیندا ۲۳ خرداد تاریخلی موافقتنامه نین تعقیبنده لازم گلن ماده‌لر حل اولوب موافقت عمله گلمیشدر. - ایران آزادلیغی و استقلالینین حفظی ایچون آذربایجان اعزامی قومیسیونی ممکن اولان‌قدر مسالمت یولی ایله مسئله‌نی حل ایتمگه چالیشیب و لازملی گذشتلر ایتمیشدر.

چون موافقت نامه جناب اشرف آقای قوام السلطنه طرفیندن امضاء اولونوب ابلاغ اولونمامیشدی ۱۰ گون تعقیبدن صونرا آبان آیینین ۸ ینده موافقت نامه نین اساسلی قسمتی ابلاغ اولوندی.

بعضی قسمتلری ایسه ابلاغ اولونمادیغی ایچون ینه من توقفه مجبور اولدیم، ایکنجی قسمتینین ابلاغینی جناب اشرف آقای قوام السلطنه وعده وئردیلر که، صونرا، امضاء ائدیب گونده‌رسینلر، اونا بناءً من طهراندان حرکت ائدیب آبانین ۱٤ ینده زنجانا وارد اولدیم، زنجاندا اولان مرکزی قومیسیونین اعضاسی و خصوصا نخست وزیرین نماینده‌سی آقای سرهنك بواسحقی ایله زنجان فرمانداری آقای ذکائی و زنجاندا اولان قوشون حصه سینین مسئولی آقای سرهنك مرتضوی‌نین حضورینده گوروشوب زنجانین تخلیه موضوعینین

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

خبرچی

برای اینکه احق والیق...

بئله‌لیکیله باخماین ها! منی ده اویان بویانا هردم دمن بیر چاغیرارلار. او گون منی ده چاغیرمیش ایدیلار. کارتدا ساعت ۳ یازیلمیش دی سادا من ٤ یاریمدا گئتدیم. دئدیم قوی دیبسیلر که فلانکسین باشی قاتیشیق ایمیش که بئله گئج گلدی. لاکن جلسه ساعت ٥ یاریمدا آچیق اعلان اولدی. گوردیم که یالام، وقت بورادا هر زاد دان عزیز ایمیش! آخیردا جلسه باشلاندی، باشلاندی - نتیجه باشلاندی، رئیس گورولتیلی آلقیشلار ایچریسینده جلوس الدیب ائدی:

— والله من ئوز باشیمدان آرتیق دانیشا بیلمه‌رم. برای اینکه مندن احق والیق‌لر بورادا واردر و من اونلارین وجودیله ئوزیمی دانیشماغا لایق بیلمیرم، برای اینکه بیزیم قوجامان یولداشیمیز آقای خوش کلام بنده دمن احق والیق در.

ولی برای اینکه دانیشیم واهمیت موضوعی یئتیریم لازم گوریرم که توضیحاتی بو باره ده وئریلسین.

وان المشاور فی تأسیس هذالکتاب. خانةالشریفة قدسیةاللتی تسمی و یعرف باسم غیر مؤسسه و هذاکان ضروما جهولا.

برای اینکه من بو بارده ایسته‌میرم دانیشام و اگر دانیشام ئوزیمی احق والیق بیلمیرم. ولی ینه‌ده بیر نتیجه کامه دانیشماغیم ئولی ار ایچون تذکر و دیری‌لر ایچون تشویق‌ادیری‌لر ایچون تشویق و ئولیلر ایچون تذکر اولا بیلر، برای اینکه ئولی‌لر واقعا تذکر ایچون احق والیق‌دیلر و دیریارده تشویق اولونمالیدیرلار. من صحبتیمین خاتمه سینده ایستیرم دییم که، اگر موسس اوعالمده‌در، بیز بوعالمده‌ییک و اگر بیز بوعالمده‌ییک - او «اوعالمده‌در. بونا گوره او تذکره داها آرتیق احق والیق در. برای اینکه علم و معارف‌ساحه‌سینده گره‌ک ترقی‌ایدیلسین‌ بیز ایشله‌ملی‌ییک. اما ترقی یونی اودر که آدام عالم بی‌عمل اولماسین، مثلا چوخلی ادعادان سونرا آدام بیر ایشین باشیندا قویولاندا گره‌ک‌مز که ئوز بیلدیگین الدمن ویرسین. اگرچه آدام ایشلری احق والیق صورتده انجام وئرملیدیر.

برای اینکه بومجلسده ذکرخیری از موسس مغفور ایتمیش اولام - احق والیق بیلیرم که سوزیمی قورتاریم. چونکه من اولجه دییشدیم که من باشیمدان ایره‌لی دانیشمارام.

برای اینکه بیزیم قوجامان یولداشیمیز خوشکلام بنده‌دمن احق‌والیق‌در. خیال ائدیرم که من آزدانشمیش اولسامدا موضوع آیدینلاشدی و. بیز چوق خوشوتتیک که بوگون موفق اولموشوق و چون موفق اولموشوق بیز چوق خوشوتتیک.

بنده سوزیمی قورتاریرام، برای اینکه سوزیمی قورتارماق احق‌والیق‌در اوندان که قورتارمایم، و نتیجه‌کی بیلیرسوز ایندی سیزی بورایا چاغیرمیشیق، برای اینکه سیزده بوجلسه‌ده اشتراک ایده‌سوز...

«قلمیمین مرکبی قورتولدیغینا گوره بو حرارتلی نطقین دالیسین که بیر ایکی ساعت دوام ایتدی یازا بیلمه‌دیم...»

چکسلواکیادا

بیر هفته سونرا چکسلواکیادا چکسلواکیانو برانی فاشیستلرین اشغالی آلتندا اولان وقت میلرجه چکسلواکی‌نین تولدورومه‌سنه باعث اولان چیسون آدلانان معروف وطن‌خاینی‌نین محاکه‌سی باشلاناجاقدر چیسونین یولداشلاری‌ایسه محاکمه اولاجاقلار.

سووه‌ت اتفاقیندا معارفین انکشافی

چار حکومتی دوروینده روس تولکه‌ارینده یاشایان مظلوم طبقه‌لر میلرجه حق‌سیزلیکاره معروض قالدیقلاری کیمی علم و مدنیت داها دوغروسی معارف ساحه‌سیندن ده جدی صورتده قووولموش ایدیلر.

بو دورده علم و معلوماتین‌بوتون مالک‌لرین سرمایه‌دارلارین‌دولت ایشلرینده چالیشان عالیرتبه مامورلارین تاجرلارین و روحانیلرین اوشاقلارینا حصراولدیغی ایچون فعله کندچی عمومیتله آشاغی طبقه‌لر یاجارا بیلمزایدیلر اوشاقلارینی مکتبه‌تویوب‌اوخوتسینلار.

بو دوره‌ده‌اوشاقلاری مکتبه‌تویوب و اونلاری اوخوتدورماق بوتون‌سرمایه‌دار تولکه‌لر کیمی روسیه‌ده ده آغیر خرجلر ایجاب ایدیردی.

شبهه یوخدرکه بوتون گونی استثمار پنجه‌سینده ازیلیب گونده‌لیک مخارجینی تامین ائتمگه قادراولمایان فعله هیچوقت آغیر یوللار خرج ائدیب اوشاقلارین مکتبه قویماغا و اونلاری تربیت ائتمگه امکان تاپمازیدی بوایسه گوستریلن طبقه علم و مدنیت‌ساحه‌سیندن قووولوب سواد و معلومات عالمینی‌ده باشقا امتیازلار کیمی یوللی طبقه‌یه وئرملی‌ایدی

هله یوخسول طبقه‌لرین محرومیت‌لرینه باخمیاراق چار حکومتی‌دوروینده عزیز بی‌جهت آداملارین معلومات و بیلیکلی اولمادان عالی مقاملاری‌احراز ایتدیکلری ایچون قولتورو معلومات قسمتین قیمتی یوخ ایدی - بوتا بناء هرکس ئوز نوبه‌سینده آز بیرمعلوماتلارا کفایت‌له‌نیب داها بیر یوکسک علمی مقام تکرینه دوشمزایدی - بو ایسه معارف قسمتینه مخصوص بیرتوجه اولمادان کیمسه عامی‌ساحه‌لرده ایشله‌مه‌گه رغبت گوسترمه‌ییب جهالت و بی‌سوادلیق گوندن گونه بوتون روس خلقینی تهدید ائدیردی

الده اولان احصائیه‌لرین حکایت ائتدیکلاری کیمی کچمیشده خلقین یالنیز ۲٤ فایضی‌سوادلی‌ایدی قادینلار گلدیکده بو رقم داها اشاغا گئدیب ۱۲ فایضه یئتشردی. بوندان علاوه متعدد ملت‌لرین مخصوص الفبالاری اولمادیقیندان اصلا اونلار مطبوعاتین و معارفین نه اولدیقنی بئله باشا دوشمه‌بیردیلر. بئله بیر وضعیتده دولت ایسه‌خلقین سوادلانماسینا چالیشمابیردی.

بو وضعیت بویوک اوقتیابرانقلابینا قدر حکمفرمایدی.

بویوک لنین و ستالینین‌رهبرلیکی ایله یارانمیش اوقتیابر انقلابی بو حقسیزلیکاره ابدی اولاراق سون قویاقلا معارف و مدنیت قاپولارینی‌بوتون سووه‌ت اتفاقیندا یاشایان خلقلرین اوزینه آچدی. سووه‌ت اتفاقی قانون اساسی‌سنین ۱۲۱ نجی ماده‌سینده دییلیر: «سووه‌ت اتفاقیندا بوتون وطنداشلارین تعلیم حقاری واردر»

سووه‌ت قانون اساسی‌سی بو حقی حیاته کچیرمکدن ئوتری لازم اولان مادی ومعنوی یاردیم‌لاری‌خلقه گوستریر ایندی سووه‌ت ئولکه‌سی دنیانین ان قاباقجیل معارف و مدنیت ئولکه‌سی اولموشدر. هله ۱۹۳۹ نجی ایلین ژانویه آیینین ۱۷ سینده گوتوریلن احصائیه ثابت ایتدی که سووه‌ت ئولکه سینده ۹ یاشیندان ٤۹ یاشینا قدر بوتون خاق لر ایچریسینده ۱۰ فایضدان آرتیق سوادسیز تاپیلماز.

گوستریلن ایلده ثابت اولدی که بوتون مدرسه یاشینا چاتان اوشاقلار ئوز آنا دیللرینده ابتدائی مکتبلرده تحصیل ائدیرلر.

۱۹۳۹ – ۱۹٤۰ نجی تحصیل ایلینده ۳۲ ملیون یوز مین نفر اوشاق ابتدائی و اورتا مکتب لرده اوخویوردیلار. یاشلی‌لار ایسه ٦ ملیون نفرلیک بیر عدده مخصوص کلاسلار تشکیل ائدیلمیش ایدی.

همان ایلده سووه‌ت ئولکه‌سینده ۸۲ دیلده کتاب و ٥۹ دیلده روزنامه طبع و نشر اولموشیدی.

۱۹۳۹ – ۱۹٤۰ نجی تحصیل ایلینده سووه‌ت ئولکه‌لرینده ٦۲۰۰۰۰ نفر طلبه ۷٥۰ عالی مکتب ده تحصیل ایتمیشدر.

بو نکته‌نی قید ایتمه‌لییک که‌چار حکومتی دوروینده بوتون روسیه ده (۹۱) عالی مکتب وار ایدی که اورادا ۱۱۳۰۰۰ طلبه ظاهری صورتده مکتب دوره‌سین کئچیریردیلر.

بو مکتبلرده اوخوماق آغیر مخارجلر ایله توش گلدیگی ایچون محدود بیر شخص لره فقط اورادا شرکت ائتمک اجازه‌سی وئریردی.

بو ایسه معلومدر که مخصوصی آداملار ایچون الویریشلی ایدی. آنجاق آشاغی طبقه یعنی خلقین اکثریتی بو حقدن محروم ایدی.

سووه‌ت اتفاقیندا ابتدائی مکتب‌لرده تحصیل و اونون وسایلی مجانی در. اورتا و عالی مکتب لرده ده سووه‌ت دولتی عهده تحصیل‌خرجلرینی وئریر.

دمیر یولین وکارخانه لرین مکتب‌لرینده بوتون مخارج و تحصیل‌وسیله‌لرینی سووه‌ت حکومتی فقط و فقط ئوزی متحمل اولوبدر.

۱۹٤۰ و ۱۹٤۱ نجی سووه‌ت حکومتی گوستریلن مدرسه‌لرین تحصیلی ایچون ٥ میلیارد مانات خرج ائتمیشدر.

بو جریانی نظره آلدیقدا گوروریک که سووه‌ت حکومتی عملی‌صورتده سووه‌ت وطنداشلارینین تعلیم و تربیت حق‌لرینی تامین و اونلارین تحصیل وسیله‌لرینی تهیه ائدیبدر اگر ۱۹۳۹ نجی ایلدن بری گوتوریلن احصائیه‌لری مطالعه ایدرسک شبهه یوخدر که بو اوجسیز- بوجاقسیز ئولکه‌ده سوادسیز آداملارلا توش گلمیه‌جه‌ییک بو ایسه دیمک اولور که سووه‌ت حکومتی‌نین معارف ساحه‌سینده گوتوردیگی آددیملار و ائتدیگی فعالیت وآلدیقی نتیجه‌لر بوتون دنیا دولت لری قارشیسیندا سابقه‌سیز بیراقدام در.

داخلی خبرلر
مراغه خبرلری

۱ – دوشنبه گونی آبان آیینین ۲۷ سی ساعت – ٤ – ده بوتون فعال عضولرین اشتراکیله مراغه قومیته‌سینده بیر یغینجاق اولمشدیر گوز اکینی خصوصیندا نیچه نفر دانیشاندان‌صونرا قرار آلیندی که: فرخ نفر فرقه‌نین فعال عضولریندن اطراف کندلره گوندریلسین‌لر باقیندان کندچیلرین احتیاجلارینا رسیده‌لیک ایدیب لازم اولان توخوم و اکین ابزاری تهیه ایدیلمه‌سینه اقدام ایتسینلر.

میاناجوانلار تشکیلاتینین تبریکی

تبریز مرکزی جوانلار تشکیلاتی: دموقرات جوانلارینین تشکیل گونی اولان آذرین بیرنجی گونی و اونون ایل دونومینی، بیز میاناجوانلار تشکیلاتی ایشچیاری مرکزده اولان جوانلارا تبریک‌دیب وموفقیتلرینی آرزوایدیریک.

میاناجوانلار تشکیلاتی ایشچیاری.

تبریزمرکزی جوانلار تشکیلاتنین تبریکی

دموقرات‌جوانلارینین تشکیل گونی اولان آذرین بیرنجی گونونی‌واونون ایل دونومونی میانا و گرمرود جوانلاری طرفیندن ئوز صمیماته تبریکنا تبریزی مرکزی‌جوانلار تشکیلاتینا یتیریب بویوک موفقیتلر آرزو ایدیریک.

میانا جوانلار تشکیلاتی صدری

آذربایجان‌رادیوسندان

بویوک دولتلر وزیرلرینین جلسه‌سی

٤ بیوک دولتلر خارجی ایشلر وزیرلری بوگون جلسه تشکیل ویریب وتوحقی بارده‌سینده‌دانیشماقلارینی قراره آلمیشلار خارجی ایشلر وزیرلرینین دوننکی جلسه‌سینده مسیو مولوتوفین تربست حقینده ویردیگی پیشنهادلار باره‌سینده دانیشیق‌اولمیشدر

رومانیادا سئچگیلرین نتیجه‌سی

رومانیا سئچگی لرینین نتیجه‌سیندن معلوم اولدوغی کیمی بو سئچگیلرده رای ویرمک حقینه مالک اولانلاردان یوزده ۹۰ نفر رای ویرمیشلر ایندیه‌دک سئچگیلرین نتیجه‌سی بو قرار اوزره اولموشدر. بیرلشمیش آزادیخواه‌لار جبهه‌سی ۳٤۸ نماینده مانیو فرقه‌سی ۳۲ نماینده‌براتیانو فرقه‌سی ۳ نماینده بونونلا رومانیا خلقی‌نین اراده‌سی رومانیادا نئچه نفر مرتجع و خلق دشمنلرینه‌غالب گله‌رک رومانیاآزادلیق جبهه‌سینین اولدوقجا گوجلی اولدوغی تمامیله ثبوته یتیر

آمریکادا اعتصاب

آمریقادا داش کومور معدنلری کارگرلاری ایره‌لیدن قرار آلدیقلاری کیمی اعتصاب ایتمگه باشلامیشلار بو اعتصابدا ٤۰۰ مین کارگر شرکت ایتمیشدر آمریکا دولتی سلاح و سونکو نظامی گوجیله کارگرلاری بوغماق و اعتصابین قاباقین آلماق ایسته‌مشدر بوناگوره‌ده آمریقا کارگرلار اتحادیه‌لرینین رئیسی دئمیشدرکه نه محکمه نه سونکو و باشقا بیرشی‌لر کارگرلرین گوجلی اعتصابلارینا اونلارین مبارزه‌لرینه مانع اولا بیلمیه‌جکدر

انگلستاندا

انگلستانین بیر چوخ روزنامه‌لرینین یازدیقینا گوره انگلیس کابینه‌سی‌نین دورت نفر وزیرلریندن‌انگلیس دولتی‌نین ملتلاری استعمار ایتمک. کچیک ئولکه‌لرین حقلرینی آرادان آپارماق سووه‌ت اتفاقی‌علیهنه تبلیغات ایتمک باشقالارینین توپراقلارینی‌اشغال ایدیب قاشیزمی قوتلندیرمک یئنی‌محاربه یاراتماق آمریکا مستعمره صاحبلاریندان طرفدارلیق ایتمک اساسندا اولان سیاستیله مخالفت گوسترمیشلر علاوه ۱۰۰ نفر انگلیس مجلسینین نماینده‌

دنیا خبرلری

اریئدن انگلیس دولتی‌نین خارجی سیاستنی شدتله تنقید ایدیب‌دیمیشلر که دولت ئوز سیاستنی تغییر ویرمه‌لیدر

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتندا

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتنین‌سیاسی کمیته‌سینده دونن بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینا عضواولان دولتلرین دشمن حساب اولمایان ئولکه‌لرده‌کی قشونلاری و بو قشونلارین سایی حصوصندا دانشیقلار دوام‌ایتمیشدر سووه‌ت خارجی ایشاروزیری قسیو مولوتوف مفصل دانشیب و بوخصوصدا کامل ایضاحات ویرمیشدر هندوستان‌ویوگسلاوی‌فرانسه نماینده‌لری‌مسیو مولوتوفین پیشنهادیندان طرفدارلیق ایتمیشلر.

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتنین اجتماعی ومدنی کمیته‌سی دونن جلسه تشکیل ویریب دنیا کارگرلرینین بیرلیکی و دنیا زحمتکشلرینین بین‌المللی اتحادیه‌لری باره‌سینده دانشیق آپارمیشدر.

یونانـدا

یونان دولتی مقدونیه‌ده آزادیخواهلار وملی قوه‌لرعلیهنه‌طیاره‌وتانک ایشه سالمیشدر بونونلا یوناندا‌کی فاشیست خاصیتلی حکومتین حقیقی ماشینی میدانا چیخیب وآیدینجامعلوم اولور.

آمریکادا کارگرلرین اعتصابی

٤۰۰ مین نفر آمریکا داش کمور معدنلرینین کارگرلاری ایره‌لیدن قرار آلدیقلارینا گوره ایشدن ال چکیب اعتصابه دوام ایتدیریرلر بو کارگرلر مزلرینین آرتیریلماسینی تقاضاایدیرلر اما سرمایه‌دارلارین آلتی اولان آمریکا دولتی کارگرلارین دوزگون سوزلرینی قبول ایتمگه حاضر اولمامیشدر. کارگرلردییرلر که مزلری آرتیریلمیانادک اعتصابدان ال گوتورمیه‌جکلر بئله‌لیکله آمریقا دولتی سلاح وسونکو گوجیله کارگرلاری بوغماق واعتصابین قاباقین آلماق ایسته‌میشدر. آمریقا کارگرلار اتحادیه‌لرینین رئیسی بوناجواب اولاراق دیشدرکه‌نه‌محکمه نه‌ده سونکو و یاباشقابیرشی‌لر کارگرلرین گوجلی اعتصابلارینا واونلارین مبارزه‌لرینه مانع اولا بیلمیه‌جکدر.

مدینه گلگون

گئچن ایل

آذر آیندا اورمی‌دا اولان حادثه‌لردن بیرپارچا

قلبیم اونوتمایب گئچن گونلری،
تاتلی طوفانلارلا آچان سحری،

***

دئدیم که ای قادین آغلاما یئتر،
بو حالا قلبیمی داغلاما یئتر،
بسدر، چوق آندیلار اودلاراسنی،
قول کیمی ساتدیلار اغیارا سنی،
سنین گیجمیشیندن دوتارکن خبر،
بیلیرم آدینا چوق سوز دییلر،
ای‌قادین! یادینده اورمی بیرگون‌سن،
منه یاخینلاشیب یوللا گئچیرکن،
دئدینکه، باجی‌جان گیتمه‌سن بیرآن،
دینله سوزلریمی ایشیت باخیندان،
دئدیم سویله گوروم دردینی بیر-بیر،
دی: بیر اوزینده که لکه‌لر نه‌دیر
نه‌دن چیچک کیمی سولغون‌دراوزون؟
سانکه‌در بالارداغرق اولوب گوزین،
کیم ویریب درسنه دردی غصه‌نی؟
هانسی غصه‌در او، یانه‌دیریر سنی؟
دئدین که یاخشی بیل آنایام آنا،
ظالم‌لر باغریمی دونده‌ردی قانا!
آزادلیق‌اوستونده. اریمی، اونلار،
اولدیریب همده که ایویمده نه‌وار،
تالان ایله‌دیلر، اوددا ویردیلار،
آلیشدی اورگیم اولدی تارمار،
آخ عزیز بالامی آلدیلار مندن!
گوز یاشی یولداشدی منه ازلدن،
تیتره‌دی بدنی بو وقت اوقادینن
یادینا سالان‌لک دوغما اولادین،
توکدی گوزیاشلارین هی، ساغاسولا،
دئدی شیرین اولار آنایا بالا،
لاکن بالامی‌دا قویمادیلار، ساغ،
گوره‌سن گیدرمی سینمدن بو، داغ؟
منه ده بی ناموس دییرک اونلار،
ئوزدوغما کندیمدن‌دوگوب‌قوودیلار
سالدیلار آرالی دوغما ائلیمدن،
دئدین: علاجسیزام کومکسیزم‌من،
او زمان یادیندا وارمی من سنه
دئدیم که گون گلیر گوره‌رسن یئنه،
دوغما وطنی‌نی، دوغما ائلی‌نی،
ویرر خلقیم سنه کمک الینی
یانار یوردوموزین نورلی چراغی،
گیدر اورگیندن گیچیشین داغی
سنی آنا دیه سسلی بر هامی،
شاعرده آدیندان آلار الهامی،
یازار ایدلیک بیر داستان سنه،
بونو تکرار ایدیب دئیلیمده یئنه،
دییرم عشق اولسون آدینا آنا
سنه قوت ویره‌ت آذربایجانا!

توپلایان : خانم دانش

آتالار سوزی

گئجه نامرد کوپریسیندن قوی آپارسین سو ، سنی !
یاتما تولکی دالداسیندا قوی یئسین آصلان سنی !
توخون آجدان خبری اولماز .
توتون آجیسی — قوهوم آجیسی
آزا قانع اول ، چوخی الله دن ایسته !
ات دیرناقدان آیریلماز ، قارداش قارداشدان .
آتی آت یانیندا باغلاسان ، همرنگ اولماز‌سا همخوی اولار .
گیجه نه — گذشت دیرلر .
قانی قانیلا یومازلار ، سو ایله یووارلار .
دەلی دن دوغری خبر .
داما — داما گول اولار ، دادا دادا هیچ اولار .
جهد ائله دوست قازان ، دشمن اوجاق باشیندادر .
جهل ایله حاجا گیده‌ن یول لار دا سرگردان قالار .
بیر دەلی بیر قویویا داش سالار مین عقیللی چیخارا بیلمز .
باشیمی باریب اته گیمه قوزتو کور دیده‌ین بیلدیم — تکرار ایشدین شکه دوشدوم — آند ایچه‌ین بیلدیم یالاندر .
دنیا دا ایکی‌عمر باخشی‌در : بری تجربه — ایکینجی‌سی تجربه‌نی‌ایشلتمك
ساخلا سامانی ، گله‌رزمانی
آجین یوخوسی گلمز ، ایلان ووران یاتار آج یاتا بیلمز .
الی کسیکین الی کسیك دن خبری اولار .
قولون سینیقی ، بویونا یوکدر قارداشلار ساواشدی ، ایله‌لر اینانیدی .
یتیمه وای — وای دیه‌ن چوخ اولار ولی چورەك ویرەن اولماز ؛
جوجه آشدان ایستی اولدی .
قازان دیبر : دیبلیم قیزیل‌در ، چومچه دیبر : بولانمیشام چیخمیشام .
دگرمان بیلدیگینی ایدەر ، چاخچاقیسی باشین آغریدار .

دورت بویوك دولت خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

دونن فرانسه - آمریکا - سووەت اتفاقی انگلیس‌خارجی ایشلر وزیرلری جلسه تشکیل ویریب تریست مسئله‌سی هاپله بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتناعضو اولان دولتلرین دشمن حساب‌ایدیلمه‌ین اولکه‌لرده کی قشونلارینین سایینی گزارش ویرمکلری بارەسینده دانیشیق آپارمیشلار - خارجی ایشلر وزیرلرینین معاونلری بو گون جلسه شکیل ویریب دانیشیقلارتین نتیجه‌سینی خارجی ایشلر وزیرلری‌جلسه‌سینه گزارش ویرمکلرینی قراره آلمیشلار .

رسمی اعلان

مشروب تهیه ایتمك ایچون ۱۰ر۸ر۲۵ تاریخدن اعتبارا اون ایل مدتینه بیر سهامی شرکتی (نوش آذر) آدلی ایکی ملیون یوزمین ریال نقدی سرمایه ایله که هامیسی پرداخت اولوب تبریزین چرنداب محله‌سینده‌تشکیل تاپوب و آقای خاچیك غازاریان مدیر عامل و آقایان یغسرات مقیردیچی باروبان و میکائیل ساهاکیان شرکته هیئت مدیره لیك سمتیله و آقایان آشوت باروبان و مارکار سرکسیان مفتش لیك سمتیله تعیین اولوب واو شرکتدن صادر اولان هر جور اوراق اسناد ایکی نفرهیئت مدیره اعضاسی امضاء سیله معتبر اولاجاقدر و بو شرکت ۲۰ر۸ر۲۵ تاریخده آذربایجان ثبت اسناد اداره سنین ثبت شرکتلر دفترینده ۲۳٤ر٤۱ نمره‌نین ذیلنده ثبت اولوبدر

ش ۳۸۰

آذربایجان ثبت اسناد اداره‌سی رئیسی **اعتماد**

اعلان

شرکت سهامی چرمسازی ایرانین ٦ ر ٥ ر ۲٥ تاریخلی مجمع عمومی سنین تصوبینه گوره و شرکتین ۱۲ ر ٥ ر ۲٥ تاریخلی - اعلانی موجبنجه که قرار اولدوشدر شرکتین سرمایه سنین آرتیلماسی ، سهام صاحبلرینین قرضه اوراقی آلماسی طریقیله عمله گلسین سهم صاحبلرینین قرضه آلماغا حاضر اولماماخلارینا گوره بووسیله‌ایله اعلان اولونورکه شرکتین فوق‌العاده عمومی مجمعی دوشنبه- گونی آذر آیینین ۱۸ نده (۱۸ر۹ر۱۳۲٥) ساعت ۲ گون‌اورتادان صونرا شرکتین توز مرکزینده تشکیل تاپاجاقدر بونا گوره بونیله سهام صاحبلریندن خواهش اولونور ذکر اولونان وقتده توزلری شخصا و یا نماینده‌لری اساسنامه نین ۱۲ نجی ماده سینی نظرده آلماقلا برابر ورودیه تحصیل ایدیب وجلسه‌ده حاضر اولسینلار .

جلسه‌نین دستوری

۱ — شرکتین ابقاء و یا انحلالینه راجع دانیشماق .
۲ — ابقاء صورتنده شرکایه قرضه اوراقی ویرمك و یاکارخانه نی اجاره‌یه ویرمك .
۳ — انحلال صورتنده هیئت تصفیه انتخاب ایتمك و کارخانه نین ساتیلماسینا اختیار ویرمك .

هیئت مدیره شرکت سهامی چرمسازی ایران!

آند ایچمیشم

مجلس‌ملی ده من وجدانما آند ایچمیشم — خلق ایچون‌هادی‌اولان قرآنیما آند‌ایچمیشم

* * *

فرقه‌مین رهبرلیگیله هر زمان الده‌قلم — خلقین دشمنلریله چرپشام من دمبدم
بو عقیده مده‌ازلدن‌دوزموشام ثابت قدم — مقصدیمه‌چکدیگیم‌زندانیما‌آند‌ایچمیشم

* * *

عاشقم خلقین یولوندا فخریله‌سربازاولام — قهرمان‌سربازلاریلایار اولام دمسازاولام
یوردوما خدمت‌ایدن‌ملته هم‌آواز اولام — بو مرامه چاتماقا جانانیما آند ایچمیشم

* * *

شمعدرخلقم اونون‌دوروندە‌من پروانه‌یەم — هی‌دولانام باشینا عشقینده بیردیوانه یەم
امتحان ایت گورنجه محو رخ جانانه‌یەم — وصل‌یاره چاتماقاهجرانیما آند ایچمیشم

* * *

ای‌ریاست آختاریب ناموسیلی خلقی آتان — سن‌اگر‌خاتین‌سیویرسن‌چوخ‌توزین‌ویرمه‌نشان
کیم توزین سیوسه اونی‌نابود ایدەر دوروزمان
منده عکسین ایتسگه دورانیما آند ایچمیشم

* * *

مسلکین خلقون‌امان ساتمایالان شخصیته — جان قوبان ایمانلیلاراولا باشلاما ضدیته
آند اولا فرقه‌مده کی ناموسه،هم‌حیثیته — بیله شەخصی‌آتماقا توزجانیما آند‌ایچمیشم

* * *

خلقدر اصل‌حقیقت من کیمم تاوار اولام — دوره‌یه فرمان‌ویرەم یامصدرهرکاراولام
من گرەك توزخلقمین‌قربانلاریلا یاراولام — فرقه‌میه ایتدیگم پیمانیما آند ایچمیشم

* * *

کیم‌سیوەرخلقین گرەك‌جانین‌فراموش‌ایله‌سین — مقصدینده هرغم‌وهرزحمتی نوش‌ایله‌سین
مدعی ایسترمنی هرلحظه‌خاموش ایله‌سین — لیك منده‌یازماقا ایمانیما آند ایچمیشم

هلال ناصری

اداری اعلان

حرمتلی آبونه‌چیلردن تقاضا اولونور ئوز آبونه‌پوللارینی ویرمکده تسریع ائتسینلر

بوگونلرده — بوگونلرده

((وطن)) سینماسی
تازه بویوك سووەت فیلمي
((آنـــد))

فیلمین قوروولوشچیسی م . چیائورلی

ستالین رولوندا . آرتیست ا . قولووانی

« سووەت فیلملری نماینده‌لیگی »

اعلان

آذربایجان معارف اداره‌سی ۲٥ نجی ایل بودجه‌سی‌نین اضافات محلیندن قرار آلمیشدر که تبریز شهرینده اشاغیداکی محل‌لرده :

لیل‌آباد — شمال باغی (شازدا باغی) اطرافیندا — سرخاب قاپوسی اطرافیندا — عموزین‌الدین و شنب غازان — خطیب — قره‌ملك— مارالان — ستارخان خیابانی (سردار باغی کچیل اطرافیندا) — استامبول قاپوسی‌اطرافیندا — بیلانکی — قازران

٦ و ٤ قلاسلی ابتدائی مدرسه‌لری تاسیس و دایر ایتسین بونا گوره اعلام اولونور هرکسین مذکور محل لر ده مدرسه ایچون متناسب عمارتی اولورسا (٦ قلاسلی مدرسه لردن ئوتری لااقل ۸ باب و ٤ قلاسلی لارا ٦ باب وسعتلی — ایشیق — قوری وگون دوتان اوطاق و گنیش محوطه (حیاط) و سو انباری — اثاثیه یئری) فوری صورتده معارف اداره‌سی‌نین تفتیش دایره‌سینه مراجعه و اجاره‌نین ترتیباتینه راجع مذاکره ایتسین .

عمارت آبرومند و یاخشی اولورسا مناسب وعادلانه بمال‌الاجاره پرداخت اولاجاقدر .

ش ۳۷۹ — ۲-۳ — معارف اداره‌سی‌نین رئیسی — دیبائیان

اعلان

محترم اهالینین اطلاعیندن ئوتری اعلان اولونور که آذربایجان‌سهامی بیمه شرکتی‌که اردیبهشت ۲٥دن بو طرفه تاسیس اولوبدر ئوز ایشاریندە بو آز مدتده بویوك بیر موفقیتلره نائل اولوب بیله‌کی بو مدتده ۲۱۰ فقره عمارت و نئچه بویوك کارخانه‌لر (بوستان — حلاجی — تقطیر رسومات) و بیوك کالا انبارلاری (اقتصاد اداره‌سنین انبارلاری و سایر مال‌التجاره انبارلاری) یانقین مقابیلنده بیمه ایدیب و بووسیله‌ایله ئوز حاضرلیقنی هر قسم بیمه ایشلرین انجام ویرمه‌سی ایچون عموم و مخصوصا کارخانه صاحبلارینه خبر ویریرکه احتمالی خطرلری نظره آلماقیله ئوز کارخانه و موسسه و کالا انبارلارینی بو شرکتین یانندا بیمه ایتمگه اقدام ایتسنلر

آذربایجان سهامی بیمه شرکتی

اعلان

سووەت مریضخانه‌سی خبر ویریر که رنتگین (برق و آینه)شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص‌دکتر توسطیله معاینه و معاینه نین نتیجه‌سی مریضلرین ایسته‌دیکلری دیللرده یازیلیر

سووەت مریضخانه سنین مدیریتی

بکلر حاتبای

نا انصاف بیر چوره‌کچی نین آخری

-۲-

دیبرلر هیچ کس ئوز پیشه‌سیندن راضی اولماز . اما حاجی او کسلردن دگل‌ایدی . چونکه‌او ئوز پیشه‌سیندن نیجه ناراضی اولابیلردی بیرصورتده که بوگون صاحب اولدوغو مال وملکی هانسی که قیمتلرینی چوتکایا سالدیقدا لااقل ٦۰—۷۰ مین‌تومن میزانینده اولار ، مشغول اولدوغی پیشه واسطه‌سیله قازانمیشدی بوندان علاوه ۳ — ٤ دفعه گیتدیکی زیارت یوللاریندا خرج ایتدیکی پوللاری ینه همین واسطه ایله قازانمیشدی .

او ، چوق سیاستچی بیرآدام‌ایدی . همیشه ئوز دوستلارینا پولی نه‌کیبی یرلره خرجلمك لازم اولدوغی حقده معلومات ویرەب ، ئوزینی اونلارا خیرخواه گوستەرردی و :

— « اوغلوم ! پولی قازانماق آساندر ، خرجله‌مك چتیندر آغیر زحمتلر سایه‌سینده قازاندیغین پولی خرجلیرکن فکرلش ، اویله یئره صرف ایله‌کی هم بو دنیایه خیری اولسون هم ده آخرتیوه » دیه نصیحت ویروردی .

حاجی عالم بی‌عمل دگلدی ، ئوزگه‌لره گوستردیکی ثواب ایشلارین یولونی اولجه ئوزی گیدر ، ئوزگه‌لره ایتدیکی توصیه‌لرین ریا اولمادیغینی اثبات ایدردی .

حاجی مهدیقلی سویله‌دیکیمیز وجهله پول خرجله‌مگین اصولینی باجاردیغی کیبی ، پول قازانماغین دا وقتینی و یولونی گوزلجه‌سینه بیلیردی . او بو یولدا فوق‌العاده مهارت و جلدلیکله‌حرکت‌ایدیب کالان—کالان پوللار قازانماغا دا موفق‌اولوردی او بیلیردی‌که ، نه‌قدرکه امپریالیزمین استعمار سیاستی ایراندا دوام ایده‌جك ، نه قدر—که بو سیاستین تاپشیریغی‌ایله ظل‌اللهلق ادعاسی ایدن رضا شاه پهلوی کبر و غروریله تخت سلطنتده اگله‌شیب ، حکمرانلیق ایشلرینی ئوز کتفی ایسته دیگی کیمی داها دوغروسی ، اوامرینه مطیع اولدوغو آغالاری‌نین گوستردیگی کیمی اجرا ایده جکدر اوندا ایران اهالیسی‌نین اقتصادی وضعیتی گوندن—گونه فلاکت اوچورومونا دوغرو گیده‌جك و بدبختلیگله هم‌آغوش اولان بوئولکه ده دائمی اولاراق ذلت، جهالت ، آجلیق و قحطلیك حکم سوره‌جکده . بوخیاللار حاجی آقانین قلبینی چوق سه‌ویندیریردی . اونا گـوره که او کنجمیش ایللرده مشاهده ایتمیش و تجربه‌لنمیشدی که ، چورەك قحط اولان ایللرده ، آنجاق سرمایه‌سی چوق اولان چوره کچی لر ، سایسیز—حسابسیز مقداردا پوللار قازانابیلرلر . اونا گوره او ، همیشه ، موجود نقدارینی خرمن موقعینده اوجوز قیمتله آرپا — بوغدادان علاوه ، مکه ، داری وغیر حبوباته وئریب آنبارلارینی دولدوراردی . باهالانان وقحطلیگین میزانی یوکسك درجه‌یه قالخان گونلره ساخلاردی . بو طریقیله حاجی آقانین غله انبارلاری دائمی اولاراق هرجنسدن اولان ۳—٤ و حتی ٥ ایل دن قالما اون تایلاری ایله دولو و آغز لاری (قاپی‌لاری) مهر و موم اولاردی . حتی بیرگون کیچیك اوغلی حاجی‌نین بو احتکارلیغینا اعتراض ایدیب دییشدی که « آقا ! اگر بو گوندن اعتبارا بیر آووچ بیله آلماسان دکانیمیزین ایکی‌ایللیك مصرفیندن آرتیق آنبارلاریمیزدا موجود غله‌میز واردر . آخر نیه بو قدر آلیرسان ، اوکه ، بوغدا در بیت دوشوراو که اون در آجیلانیر » اونون جوابینده حاجی دییشدی : —« اوغول هله سنین پول قازاناق وقتوا یوق واز ، نه آنلاییرسان بورا ایراندر ، توی بیر موسمی گلسین ، اوندا گوره‌رسن که بوبیت دوشمیش بوغدا ایله ، آجیلانمیش اونون کوتلری اوستونده نیجه باش یاردی — ساچ یولدی دوشه‌جکدر » .

حقیقتا ده اوغلی آز زماندان صونرا آتاسی‌نین دیدیگی سوزلرین جانلی بیر حقیقت اولدوغونی مشاهده ایتدی . پاییزین ایکینجی آییندان اعتبارا قحطلیك باشلاناراق عموم چوره کچی خانه‌لرده اولدوغو کیمی حاجی‌نین‌دا سنگك پز خانه‌سینده هرصات ویحشر برپااولوب توزشدت وحدتینی گوندن گونه آرتیرماغا باشلادی.

هارا و نه ایچون گلیرلر؟!

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

حقیقی قدرتینی درک ایده بیلمه‌میشدر ، او ، هر قاباغینا گلنی ئوز آرشینی ایله ئولچمگه عادت ایتمیشدر.

آذربایجان نهضتی خلق نهضتی‌در ، او ، ئوز گوجینی و قدرتینی خلقدن آلدیغی ایچون خلقی ...ومیه‌ن ، خلق قدرتینه قائل اولمییان هر بیر ایشی و هر بیر حرکتی ئوزینین الینده اولان ماجراجولیق میزان الحراره‌سی ایله تعیین ایدن آداملار بو قدرتین حقیقتینی درک ایده بیلمزلر.

آذربایجان نهضتینین ریشه‌سی چوق ده‌رین و چوق قوی‌در . اونی بوتون ایران خلقلرینین اوره‌گینده ومظلوملارین روحینین عمقینده آراماق لازمدر.

آقای قوام استباه ائدیر ، بیزیم خلقیمیز هر بیر احتماله‌قارشی آماده‌در.

جماعتیمیز آلدیغی آزادلیغی هر قیمته اولور اولسین ساخلاماغا آند ایچمیشدر.

آقای قوام و اونون اطرافینی بورومیش مرتجعلر ملا نصرالدین کیمی ئوز میندیکلرینی حساباآلمیرلار؛ اونلار آلتی آیدان بری بیزیم ایله آپاردیقلاری دانیشیقلار اثناسینده دیدیکلری‌سوزلاری مباداه‌ایتدیکلری مکتوب و تلگرافلاری تمامیله ئورت‌باسدیر ایتمگه‌چالیشیرلار.

حتی ایش ئوزلرینه‌ده مشبه‌اولمیشدر، ایله ظن ایدیرلر که ، جور به جور نوظهور آداملار ایله انتشارویرمکده اولدیقلاری ورق پاره‌لر واسطه سیله حقیقتی انکار ایتمك و اونی عکسینه گوسترمك آسانلیق ایله میسر اولان ایشلردندر.

بیز چوق گوزه‌ل بیلیریك که ، آقای قوام وارتجاعی عنصرلر ینی بیر دیکتاتورلیق وجوده گتیرمگه چالیشیرلار، بیز چوق گوزه‌ل آنلامیشیق که، آقالار مشروطه وناقص قانون اساسینی بئله اورتادان آپارماق فکرینده‌درلر.

بیز چوق یاخشی آنلامیشیق که ، اونلار ایسته‌ییرلر پست، رذل و آلچاق نوکرلردن توپلانمیش بیر مجلس بارادیب اونین آدیندان ایراندا آزادلیق ریشه‌سینی کسسینلر، بیز چوق گوزه‌ل بیلیریك که اونلار گوندن‌گونه شدتلنمکده اولان آزادلیق حرکتیندن وحشته‌دوشوب اونین قاباغینی آلماق ایچون هر جور نامردلیگه حاضر درلار ، بیز لاپ یاخشی بیلیریك که بو گونه‌دك اونلارین وحشیت و خونریزلیکلرینین قارشیسینی آلان **فقط آذربایجان فدائی و آذربایجان ملی قوشونینین سرنیزه‌سی اولمیشدر.**

بیزه گوندن آیدین در که ، بوتون ایران خلقی و ایران آزادیخواهلاری بیزیم حکومت ایله آپاردیغیمیز دانیشیقلاری چوق دقتله تعقیب ایدیرلر اونلار ، بیزیم حیله و نیرنگلره آلدانیلمیاجاغیمیزی همیشه آرزو ایتمیشلر .

آقای قوام السلطنه آزادیخواه وزیرلری کابینه دن اوزاقلاشدیرماقلا ئوز آیاغینین آلتینی قازمیشدی.

بیزیم علیهمیزه علنا اقدام ایتمکله ئوز ئوزینی تمامیله اخلاقا و معنا خلع‌سلاح ایتمیش اولدی.

اولسین! بیز بونا تاسف ایتمیریك ، تاسفیمیز فقط بونادر که ، آقای قوام السلطنه نین غرض‌آلود و ارتجاعی سیاستی نتیجه‌سینده وطنیمیز ده بویوك قانلی ماجرالار حاضرلانیر، بیز ایچدیگیمیز آندا صادق قالیب آذربایجان توپراغینا سلاح ایله سوخولوب آزادلیغیمیزی سرنیزه گوجی ایله آرادان آپارماق ایسته‌ینلری کیم اولور اولسین خلقیمیزین قوللینین گوجی ایله ازیب گیری قایتاراجاغیز ، بو ایسه بیزیم اول و آخر سوزوموز در :

« ئولدی‌وار دوندی‌یوخدر »

اگر آقای قوام قبول ایتدیگی موافقتنامه‌نین خلافینه اولاراق آذربایجانا حمله امری ویره‌رسه فدائیلریمیز و ملی قوشونلاریمیزین شدید‌مقاومتینه معروض قالاجاقدر .

قوی دنیا بیلسین که بیز صلح وسازش‌یولوندا هر بیر فداکارلیغا حاضر اولدوغیمیز کیمی حق و آزادلیغیمیزی پایمال ایده‌نلرین بورونلارینی ازمك ایچون داها بویوك فداکارلیقلار گوسترمگه آماده‌ییك .

آذربایجانا تعرض ایده‌ن مسلح قوه‌لر فقط وطن‌مدافعه‌سی ایچون سلاح گوتوره‌ن بوتون آذربایجانین آرواد و کیشی‌لرینین جسدی اوزه‌رینده ایره‌لی گله‌بیله جکلر .

دولتی آذربایجانا قوشون یریتمگه تشویق ایده‌نلر اونوتماسینلار که، ایشین ایکی طرفی واردر ، ملی احساسات و آزادلیق تعصبی ایله هیجانه گلن جماعت تعرض ایده‌نلرین حمله سینی رد ایدیب ایره‌لی‌ده گئده بیلر .

اونلار یادلاریندان چیخارماسینلار که فدائی قوه‌لرینین قزوینه حمله‌سی شایعه سی تهراندا انتشار تاپان گون چمدانلاری نه انـدازه ده عجله ایله توبلاییب تهراندان چیخماغا چالیشیردیلار ، اونلار اول بیله بر گونی دوباره تکرار ایتمکدن قازاناجاقلارینی وایتیره‌جکلرینی بیرداهاحساب ایدیب خیرو ضررلرینی دوشونسونلر ، اوندان‌صونرا رجزخوانلیق ایتسینلر ، بیز دی‌ییردیك ایش قانسیز و محاربه‌سیز حل اولینسین ، بیـز آرزو ایـدیردیك وطنداش محاربه‌سی میدانا چیخماسین بیز ایسته‌ییردیك طلباتیمیزی ساده بیر صورتده قانون یولی ایله الده ایتمیش اولاق بیز تصور ایدیردیك که ، زمامدارلارین آرتیق گوزلری آچیلمیشدر . بیزیم نظریمیزه بیله گلیردی که نهضتیمیزین شیپوری ایرانین حاکم طبقه‌سینی یوخودان اویاتمیش ، اونلارا آپاردیقلاری سیاستین خطرینی حالی ایتمیشدر ، بیز گمان ایدیردیك آذربایجان فدائیلرینین تفنگی‌نین سسی نتیجه سینده آرتیق ایـران جماعتی پایمال اولموش حقینـه نائل اولوب ئوز سر نوشتینه حاکم اولا بیله‌جکدر .

ایندی که آقای قوام السلطنه بونین خلافینه رفتار ایدیر ، بیزده هر بیر احتماله قارشی حاضریق .

قوی اولسین ! بلکه مظلوملارین دعاسی مستجاب اوله‌وش . شاید ایران ملتی‌نین ایللر بویی آرزو ایتدیگی انتقام گونی گلیب چاتمیشدر . ایندی که آقای قوام السلطنه ارتجاعی عنصرلرین تلقینی سایه سینده بیله ایسته‌ییر ـ خوش باشد. قوی تاریخین بو افتخارلی صفحه‌سی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین آدی ایله باشلانسین .

پیشه وری

صلح اوغروندا

اول صفحه‌دن بقیه

هر جهتدن تعریف و تمجیده لایق در چونکه او بیر نئچه ساعت عرضنده آلمانیانین حقیقی شرایطینه ئوزی‌شخصا بی‌آپارماغا موفق اولموشدر ...

برنز آلمانیا حقینده دانیشارکن آلمانیانی بیرمغلوب دولت کیمی یوق بلکه بیر دوست کیمی معرفی ایدیر و بویوك متفق دولتلرین نظرین جلب ایتمه‌دن و آلمانیاخلقی‌نین آزاد شرایطده ایسته‌دیکلری و انتخاب ایتدیکی رژیمی بیلمه‌دن ، آلمانیا ایچون مرکزی‌اروپادا بیر فدرالیسم اصول حکومتی قائل اولور و کئچمیش‌ده مرکزی اروپانی قان دریاسینه و دائمی فتنه‌لی تحریکات اوجاغینا تبدیل ایدن « فدراسیون ژرمانیك » دن بحث‌ایدیر . آلمانیایا ویردیکی بویوك و اهمیتلی وعده‌لرله خصوصا پوتسدام قونفرانسینده قطعیا حل ایدیلمیش « سیلزی » ولهستان سرحداتی مسئله‌سین ایره‌لی سورمکله برنزین نقشه‌سی آلمانیادا اعتبارونفوذ قازانماق ایچون تمامیله آیدینلاشماقدادر. آلمانیانین امریقا قونترولی آلتنـدا اولان زونوندا پوتسـدام قونفرانسینده « ده نازی فیکاسیون » حقینده قبـول اولان قرارین حیاته کچیریلمه سیندن هیچ بیر اثر گورمك ممکن دگیل . انقلوساقسونلار ئوز منطقه‌لرینده علنی صورتده‌فاشیزمی ینی‌دن احیاء ایتمکده‌درلر.

« دیلی میل » روزنامه‌سی نین یازدیغینا گوره انگلیس و امریقازونلارینده « آلمانیادا نازیسم احیا اولماقدادر. بو منطقه‌لرده نازی جوانلار تشکیلاتی علنی و سری صورتده گوندن گونه گئنیشلنمکده‌در « قریق خاچ » آلمانیا اوزره کولگه سالماقدا در ... »

آلمانیادا بو وضعیتی مطـالعه ایتدیکده و آنقلوساقسونلارین آلمانیا باره‌سینده تعقیب ایتدیگی خط حرکه‌نی نظره آلدیقدا ، دنیا امنیتی وعمومی صلحی آغیر تهلکه‌لره معروض ایده‌ن نقشه لر تمامیـله آیدینلاشیر . اونا گوره برنزین اشتوتگارتدا ایراد ایتدیکی نطق صلح قونفرانسی نین ایشلرینـده بویوك سووقلیغه سبب اولـدی و بو قونفرانسین ایشلرین نتیجه سیز قویمـاغا جاث آتانلاری سووینـدیردی .

تسلیت

مرحوم حجه الاسلام آقای شیخ محمد آل اسحقین فاجعه‌لی فوتینی عموم علمای عظامه تسلیت‌دی‌ییریك. آذربایجان خلقی بو تاسفلی ضایعه‌دن صون درجه ده متاثر اولاراق ایران خلقی‌لری و آذربایجان خلقی آزادلیغی اوغروندا دولتین بیرتیجی قوه‌لری الینده شهید اولموش بو بزرگواری ابدی اولاراق یاددان چیخارماییب اونون ئولومینی اونودولماز ملی خاطره لری کیمی خاطرلایاجاقدر . بیز شیخین مقدس روحینا آند ایچیریك که آزادلیغمیزدان صون نفسیمیزه قدر مدافعه ائده‌ك .

هیئت تحریریه

آقای سرهنگ مرتضوی ...

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

اوندان صونرا باشقا فرقه عضولرینی ووروب ئولدیرمگه و اولرین غارت ایتمگه ، فرقه تابلولارین ، حتی فرماندارلیق تابلوسینی گوتورمگه باشلادیلار نظامی و نگهبانلیق قوه‌لری ذرجه ده اولور اولسـون بو ایشین قارشی‌سینی آلماق ایچون هیچ بیر اقدام ایتمه دیلر . من کتبی صورتده هیئت اعزامی‌یه ایکی فقره اعتراض ایتدیم .

بیرنجی بو ایدی که موافقت‌نامه‌نین موجبنجه زنجانا یالنز ۳۰۰ نفر ژاندارم گلمه‌لی ایدی . اونلار ۳۰۰ نفردن علاوه آذرین ایکی سینده (زنجان تخلیه اولدیقدان صونرا) ۲ گروهان موتوریزه ژاندارم و بیر ستون دا تانکلی‌وتوپلی اولان نظامی قوه‌لر موافقت نامه‌نین خلافینه اولاراق وارد ایتمیشدیلر .

ایکینجی اونلارین تحریکلری و مساعدتلری ایله عمله گلن قانلی‌فاجعه لره آذربایجان والیسی نماینده لیگی آدینا اعتراض ایتدیم . بونلاردان علاوه من اورادا ، اولان ارشد افسرلرین بو کیمی عمللرین قارشی سینی آلمادیقلاری ایچون حضورا اعتراض ائدیردیم‌سه‌ده اونلار ئوزلرین قولاق آردینایفینا ووروردیلار . بو اغتشاش سحرده‌ن باشلانیب گئجه‌ده‌ن بیرساعت گئدینجه دوام ایتدی و گئجه حکومت نظامی اعلان اولوندی .

بو اغتشاشین نتیجه‌سینده ۲۵ نفر یارالانیب و بیرچوقلی فرقه‌عضولرینین ائولری غارت اولدی . موافقت نامه‌نین موجبنجه زنجان شهرینده قالمالی اولان ۳۰۰ نفر فدائی‌ده معین بیر محوطه‌ده دوروب و اونلارین الشیگه گلمه‌سینه اجازه ویرلمیردی .

آذرین ۲ سینده ساعت ۱۱ ده ...

ترتیبنده معین قراره گلدیك و جریانی انجمن ایالتی‌یه اطلاع ویرمك ایچون تبریزه گلدیم . اتفاقا آبان آیینین ۱۵-۱۶سی آقای آیت‌الله اصفهانینین وفاتی مناسبتیله تعطیل اولدیغی ایچون و ۱۷ سی‌ده جمعه اولدیغینا گوره انجمنین جلسه‌سی تشکیل اولونمادی .

بوموضوع آیین ۱۸ نجـی گئجه سی ۵۹۷ نمره‌لی تلغرافلا آقـای نخست وزیره اطلاع ویریلدی .

آیین ۱۹ ینده آقـای سرهنگ مرتضوی‌یه تاکید اولوندی که، زنجانین تخلیه سینده تسریع اولو نسون و بونون نتیجه سینده زنجاندا اولان بوتون آذربایجان لشکری قسمتی زنجانی تخلیه ایتدی و بو موضوعی نخست وزیر نماینده‌سی آقای سرهنگ بواسحقی ئوز تلغرافیندا تائید ائدیر و بو ترتیب ایله مقدمه‌سی قاباقدان حاضرلانمیش تخلیه موضوعی آبانین ۲۰ سیندن باشلانیر وایشین گوندەلیك جریانی مرتبا تلگرافلار موجبنجه آقای نخست وزیره اطلاع ویرلیب و آقای سرهنگ بواسحقی ایله داخلی رابطه ساخلانیلیبدر .

س ـ آیا سیز طهراندان تبریزه تشریف گتیردیکده‌ن صونرا ینی‌ده‌ن زنجانا گئتمیشسنیز ؟

ج ـ بلی من آبان آیینین ۲۴ ـ ینده تخلیه موضوعیندن کاملا مطلع اولماق ایچون مجددا زنجانا گئتدیم و اورادا اولان طهران قومیسیونی اعزامی‌سینین عضولری ایلـه مصاحبه ایتدیکده جریانی گوروب خوشحال اولدیم ، فدائی لر اوزاق یوللارده اولدیقی ایچون تخلیه وسائلی اولمادیغینا گوره تخلیه موضوعی تدریجا مشترك قومیسیونین موافقتی ایله عمله گلیردی و هر گون ۲۰۰ ـ ۳۰۰ فدائی میانه‌یه وارد اولوردیلار . بو ترتیب ایلن فدائیلرین صون دسته سی آذر آیینین بیرینـده زنجانی تخلیـه ایتمیشلر . فقط زنجاندا موافقت نامه اوزره محلدن نگهبانلیغـا استخدام اولونمیش ۳۰۰ نفر فدائی قالمیشدر .

س ـ ائشیتدیکیمیزه گوره سیز تهراندان گلن زمان « کرسف » و « قیدارا » گئدیبسینیز . اونون باره‌سینده بیزه اطلاع ویرون .

ج ـ فدائیلرین وضعیتیله یاخیندان تانیش اولماق مقصدیلـه و اونـلارا تاپیشیریق ویرمك ایچون « کرسف » و « قیدارا » گئتدیم . معلوم اولدی که فدائیلرین باشچیسی ، ذوالفقاری و بعین لشگر دسته لری ایله فاصله لی اولماق ایچون بیر عده کند لری او جمله دمن : زرین آباد ، پیر مرزبان، توجه یابلاق ، نور آباد ، ملك چمن و بو کیمی چوخلی کندلری بوراخمیشدیلار و بو موضوعی موقعینده مرکزی اعزامی قومسینه داخی اطلاع ویریلمیش ایمیش، متاسفانه فدائیلرین صلحین خاطره‌سی ایچون ئوز میل‌لری ایله بوشاتدیقلاری کندلری ذوالفقاری نین دسته لری گلیب بعضی کندلری غارت ائتمیشدیلر .

تحقیق ایتدیکیمه گوره همین کندلرده ۴۰۰ خرواردان آرتیق بوغدا و آرپانی داخی فدائیلر کنـدلرده قویمیشلار . ذوالفقاری لر طرفیندن اورادا الدیلن‌قنجایم‌قابل بحث‌ده بیل . کند چیلری داغلاماق و اونـلارا آزار واذیت ایتمك ذوالفقاریلر ایچون عادی ایش حکمینه گلمیشدر ؛

اعلان

چون مظفر صولتی‌نین بیر مقدار اوراق و اسنادی یادیندان چیخیب و استانداریلیغدا قالوبدر اطلاع ویریلیر تا مشارالیه استانداری‌یه‌مراجعه ومذکور اسناد و اوراقی گیری آلسین .

ش ۱۷۴۸

استاندارلیق

سلماس جوانلار تشکیلاتینن تبریکی

تبریز جوانلار تشکیلاتی مرکزی قومیته‌سینه : دموقرات جوانلار تشکیلاتی قورولوشونون ایل دونومی مناسبتیله بو گون ساعت ۹ دا تمام‌و بیر بلن رسم گیچیده‌دن صونرا بویوك احساسات ابراز ایدیلمیش و بو وسیله ایله سلماس جوانلاری بو ایل دونومنی سیزه صمیم قلبدن تبریك ایدیرر .

سلماس جوانلار تشکیلاتی

موسیقی برنامه‌سنین

تعطیلی

دونن مرحوم حجة الاسلام آقای شیخ‌محمد آل اسحقین وفاتی مناسبتیله تبریز رادیوسـی موسیقی برنامه‌سین اجراء ایتمه‌میشدیر .

آذربایجان مطبعه‌سی